

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éves ár	480 K
Féléves	240 K
Háromhónapos	120 K
Hónap	40 K

Egyes szám ára 1 koron

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feloldó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilityeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám: 2

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS

ÖNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELVÉN

Világi Beszékerek, 1921.

I. évfolyam, 14. szám.

Szombat, 1921 január 22.

Amerika tönkretette ellenségeit és barátait.

Hegedüs Loránt a világhelyzetről.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Budapest, jan. 20.

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter a régi országházban előadást tartott az általános pénzügyi helyzetről.

— A valuta hullámozása jellemzi a világ gazdasági helyzetét — mondotta Hegedüs — Amerika pénze előre jelezte különválásával, hogy az összes államoktól pénzügyileg és gazdaságilag elzárkózik. Sikertelen tönkretennie nemcsak ellenségeit, hanem barátait is. En Anglia politikáját vallom: a magnak erejéből kell feltámadni. Némi eredményről már is beszámolhatunk. Egy hónap alatt negyven százalékkal sikerült a magyar koronának megjavulnia az osztrák koronával szemben. Európa térképe még ainszen befejezve. Ha ez megtörtént volna már, akkor a pénz mostani folytonos mozgása megállt volna már. A mig az országban lévő belső tűz ki nem ég, általános nyugalom nem lesz.

Előadása befejezéseül azt hangoztatta Hegedüs, hogy Magyarország most csak egy kötelessége van: dolgozni. Céltudatos és ernyedetlen munka árán megjavíthatja mostani súlyos pénzügyi helyzetét.

Gazdasági közeledés kényszer útján.

Páris, jan. 20.

A népszövetség egyesületi társasága legutolsó ülésén a napirendhez Apponyi Albert gróf három indítványt tett, amelyeket a társaság elfogadott és a genfi gyűlés elé utalt. Indítványozta, hogy a kisebbségek védelmét szervezzék meg egyöntetűen. Második indítványa az általános leszerezésre vonatkozott. Harmadiknak azt indítványozta, hogy azon államokat, amelyeknek főellátási forrásait más államokhoz csatolták kényszerítsék a gazdasági közeledésre.

Genf, jan. 20.

Apponyi Albert gróf a genfi egyetemi ifjuság január 24-én tartandó egyetemi konferenciáján előadást fog tartani Magyarországról Kelet-Európa újjáalakításában.

Misity Zsivoin vojvoda meghalt

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 20.

Hónapokig tartó szenvedés után a szerbek nagy hadvezére Misity Zsivoin vojvoda ma reggel fél hat órakor meghalt. Potyoreh osztrák-magyar hadseregét 1914 őszén ő győzte le. A szerb hadsereg és Szerbia hírnévét ő mentette meg akkor. A hadvezér a nagy háború után ki sem pihente magát rendszeresen mikor 1919. év végén a betegsége ágyba döntötte. 14 hónapig a leg-híresebb francia és szerb orvosok álltak a beteg ágya mellett, de állapota reménytelen volt. A hadvezér utolsó évét megmarányozta még az a hódolat, amelylyel Sándor régens a felszabadítás emlékére tartott nagy katonai

szemlére nagy csapat élén a Vracar-szanatórium elé vonult, ahol Misity vojvoda feküdt — és a beteg hadvezérnek megadott minden katonai tiszteletet.

A nagybeteg hadvezér állapota az utolsó három napban rosszra fordult. Láza állandóan emelkedett, szivgyengesége nőtt, míg azután ma reggel 4 órakor megkezdődött az agónia és fél hatkor beállt a halál. Misity vojvodát, mint a nemzet halottját, minden katonai pompával az állam temetőjébe helyezték. A vojvoda személyére nézve jellemző, hogy Szerbia legnagyobb katonai méltóságát ő töltötte be és családját szegényen hagyta hátra.

Szabadkezet adott Pasicnak a radikális-párt.

— A „Torontái” tudósítójának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 20.

A radikális-párt parlamenti klubja tegnap délelőtt ülést tartott, melyen a kvalifikációs többségről, a képviselői esküről és a házszabály több más pontjáról tárgyaltak. Az alkotmányreformról is szó esett.

A klub megbizta Pasicot, hogy mindazokban a kérdésekben, melyek az alkotmánytervezet és a házszabályok megváltoztatására vonatkoznak, a párt nevében teljhatalmulag legjobb belátása szerint lépjen fel.

Módosítják a házszabályt

Beograd, jan. 20.

A házszabálymódosító bizottság ma délelőtt folytatta tárgyalásait. Az első hét szakaszt lényegtelen módosításokkal elfogadták. A 8. szakasznál nem jutottak megegyezésre (képviselői eskü). A 10. szakasznál a hámelnök tiszteletdíját havi 2000, az alelnökét 1500, a titkárokat 600 dinárban állapították meg. A képviselők napidíja változatlanul 120 dinár marad. Ha azonban a képviselő magánügyben 15 napnál hosszabb ideig marad el a parlamenttől, úgy megvonják tőle a napidíját. A 14. szakasznál a szociálisták azt indítványozták, hogy az igazoló, alkotmányelőkészítő, pártvezető, adminisztratív és mentelmi bizottságon kívül még külpolitikai kérdésekről tájékoztató bizottságot létesítsenek. A javaslatot azonban elvetették azzal a megindokolással, hogy nem kívánatos, hogy a kommunisták és Radics-párt ismerje a külpolitikai hely-

zetet. A 16. szakasznál a szociálisták indítványát elfogadják, hogy az alkotmány-előkészítő-bizottság tagjainak helyetteseik is legyenek. A 17. szakasz szerint indítványok felett egyszerű többséggel döntenek. Ha a szavazatok egyforma számuak, úgy az indítvány megbukottnak tekintendő. A 20-37-ig és 42-48-ig, valamint az 50-59. szakaszokat lényegtelen változtatásokkal elfogadták. A bizottság holnap folytatja a tanácskozásait.

Svájci-magyar kereskedelmi egyezmény.

Budapest, jan. 20.

A svájci szövetségi kormány alá írta a magyar-svájci árucserre egyezményt, amelynek joghatálya március végéig terjed. A svájci kormány kiviteli engedélyt ad 30 vagon konzervált tejre, 50 vagon ammóniak-szódára és malomszitaszövetre. A magyar kormány 200 vagon tengeri, 200 vagon zab, 10 ezer hektoliter bor és izzólámpára adott kiviteli engedélyt.

A francia szabadkőművesek a magyar szabadkőművességért.

Páris, jan. 20.

Berthelot, a francia szabadkőműves páholyok nagymestere levelet intézett Apponyihoz, a magyar szabadkőművesek érdekében, akiknek páholyait a magyar kormány tudvalevően feloszlatta és lefoglalta. Berthelot azzal fordul Apponyihoz, hogy közölje vele, mi kifogása van a magyar kormánynak a magyar szabadkőművesek ellen. Apponyi párisi tartózkodása alatt tárgyalt Berthelottal ebben az ügyben.

Budapest, jan. 20.

Gömbös Gyula nemzetgyűlési képviselő, a Move elnöke nyílt levelet intézett Teleki miniszterelnökhöz a szabadkőműves páholyok ellen.

— Minthogy most bizonyos fokig liberálisnak látszó kormány van hatalmon — írja Gömbös — a szabadkőműves páholyok újra szerepet akarnak játszani. Felkérem a miniszterelnök urat, világosítsa fel a külföldet a magyarországi szabadkőműves páholyok áldatlan működéséről.

Végül azt követeli Gömbös a kormánytól, hogy indítson szigorú vizsgálatot a szabadkőműves szervezetek ellen és a felderített kompromittáló tényeket terjessze a külföld nyilvánosságára elé.

A horvát néppárt kivánsága.

Beograd, jan. 20.

A horvát néppárt klubja nevében dr. Surmin kijelentette, hogy csak olyan alkotmányt hajlandó elfogadni, amelyet mind a 419 képviselő megszavaz.

Ki lesz az új pénzügyminiszter.

Beograd, jan. 20.

A demokrata-klub még mindig nem döntött a pénzügyminiszter személyére nézve. A párt legközelebb jelöltjei dr. Kumanudi egyetemi tanár és dr. Marinkovich Voja.

Oroszországban virul a „vé eményszabadság”

Lemberg, jan. 20.

A kiewi választásokon a kommunista jelöltek egy szavazatot sem kaptak és így Nekromof választási biztos a választást megsemmisítette és új választást tűzött ki.

Az árakat leszorítják Ausztriában.

Wien, jan. 20.

A kormány újanként hívta meg az összes érdekelteket, amelyen a munkások, a közvetítők, termelők és a fogyasztók képviseltették magukat. A gyűlésen résztvevők egyhangú véleménye az volt, hogy az árak csökkentésének első feladata Ausztriának Németországhoz való csatlóása. A kormány részéről kijelentették, hogy az árak leszorítása máról holnapra teljességgel lehetetlen. A kormány megtesz minden intézkedést, hogy az élelmiszerek árait leszorítsa. A munkásság képviselőinek egy része megelégedett a kormány válaszával.

Hitelbe muzsikáltat a város...

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Subotica, jan. 17.

A városi zenészek fél éve nem kaptak fizetést. A városi zenekar mind a 24 tagjának egyenként mintegy hat-hatezer korona fizetésével tartozik a város. A zenekarból alakult négy tagú deputáció felkereste a polgármestert és elpanaszolta neki azt a lehetetlen állapotot, hogy a város nem akarja fizetni a zenészeit, pedig a mai drága — inséges világban minden filérre rá vannak szorulva. A polgármester türelmemre intette a zenészeket s azt mondta, várjanak mindaddig, míg a város pénzhez jut, mert most nincs pénze. De azért az éhezni kezdő zenészeknek továbbra is muzsikálniuk kell, egyenlőre persze hitelbe...

A városi színház megnyitása.

Tegnap délből egy bizottság, melynek Berberszki polgármester, Szávitcs Sándor tűzoltófelügyelő, Breslin és Brassován mérnökök voltak a tagjai, újból megvizsgálták tűzrendészeti szempontból a városi színházat. A bizottság azon is tárgyalt, hogy minő átalakítások volnának szükségesek ahhoz, hogy a színház olyan használható állapotban legyen, hogy előadásokat lehessen benne tartani. Természetesen csak arról lehet szó, hogy részleges átalakítást végezzenek, mert hiszen egy nagyobb arányú építéstről nem lehet szó, egyrészt mert a városnak nincs erre való pénze, másrészt meg kár volna ebbe a régi rossz épületbe százazreket beleölni. Hogy újra használható legyen a színház, kell egy vasfüggöny, új dekorációk, egy modern villany és zsinórpadlás s egy reflektor. Persze egy füst alatt a páholyokat, székeket stb. is meg kell javítani. A bizottság beszéd közben oda nyilatkozott, hogy az ehhez szükséges összeget gyűjtés útján lehetne előteremteni.

Hát ennél van egy sokkal jobb megoldásom. Hozzátok szölok most magyar és német műkedvelők. Rendeztetek 10—12 színelőadást mérsékelt felemelt helyekkel. A város természetesen nem fog felszámítani a színházért, villanyért semmit és jár-

Heves viták a képviselői eskü kérdésénél

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 20.

A házszabályrevízió tárgyalása közben heves vita támadt a pártközi értekezleten a képviselői eskü szövegének megállapításánál. A tárgyalások folyamán a szociáldemokrata-párt kiküldötte: Brkity Vojin az eddigi eskü szövege helyett a következőképpen megszövegeztet fogadalmat ajánlotta:

„En N. N. becsületemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy képviselői működésemben csak a nép jóléte és az állam egységének megőrzése fog vezetni.” A klerikális-párt részéről dr. Korosec elfogadja az eddigi esküszöveget, de az esküből a királyi szót törölni kívánja. A kommunista-párt nevében dr. Markovics azt

indítványozta, hogy ne legyen se eskü, se fogadalom, de ha a meg egyezésnek más akadályja nem lesz, nem tesz az ellen kifogást, hogy az istenre való hivatkozás az eskü szövegében bennmarad, de a király szó az esküből föltétlenül törölnöndő lesz. Ha mindenki elfogadja, a kommunisták is hozzá fognak járulni a szociáldemokrata-párt részéről ajánlott szövegezéshez.

A demokrata, radikális, muzulmán és a kiscgazda-párt kiküldöttei azt kívánták, hogy az eskü az eddigi szövegezésben maradjon meg, amellyel a képviselőknek a király s a nép jólétének s az állam egységének előmozdítására kell, hogy esküt tegyenek.

D'Annunzio elhagyta Fiumét?

Fiume, január 20.

D'Annunzio tegnap délután automobilon végleg elhagyta Fiumét. Kiséretében csak néhány arditá és a légió egy magasabb rangú tisztje volt.

Páris, január 20.

D'Annunzio Párisba készül utazni, hogy ottani barátait felkeresse.

jon közbe, hogy vigalmi adót se szedjen az állam — elvégre ez kulturtény! Egy-egy színházi este 8—9000 koronát fog tisztán hozni, úgy hogy tiz-tizenkét előadás száz ezer korona jövedelmet hozhat, amellyel egy kicsit már lehet mozogni. A szükséges munkálatoknál az iparosok, kereskedők el fogják engedni a hasznukat és — es wird schon gehn! Kiséreljük meg, hátha megy így is! Aztán majd abba a bizottságba, amely az átalakítást irányítja, reméljük, olyat is bevalasztanak, aki nem tartozik szoroson a torony alá, merthogy nem muszáj éppen odatartozni, hogy az ember valamihez értsen. Talán ha a színház nem égett le negyven évig, — pedig látott forró napokat is — kibírja még tíz nélkül ezt a tiz-tizenkét előadást is. Jász.

Főlbomlás előtt a magyar kormányzópart.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jan. 20.

Apponyi csatlakozása az Andrassy-párthoz nem felel meg a valóságnak. Egyáltalán az sem bizonyos, hogy Andrassy élére áll-e az új pártalakulásnak? Hal-ler István az Andrassyval folytatott tárgyalásairól most esütörtökön és a jövő héten tartandó pártértekezleten fog beszámolni.

A kiscgazda-párt régi intézősége elhatározta, hogy állást foglal a keresztény nemzeti egyesülés pártjának mostani taktikájával szemben. Lehetetlennek tartják, hogy amíg egységes kormányzópart van, addig másutt hozhassanak fontos politikai határozatokat.

A fontosabb politikai kérdésekben a harcosabb elemek vezetői fel akarják mondani a barátságát a kormányzópart intézőségének. Február harmadikán valószínűleg megtörténik az egybeolvadt kormányzópart végleges szétválása. Ezt az akciót főleg a szabad királyválasztás hívei sürgetik.

Békét és megegyezést hirdet az új külügyminiszter.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jan. 20.

Grátz Gusztáv, az új magyar külügyminiszter a következőleg nyilatkozott programjáról:

— Külügyi politikám első feladata az lesz, hogy a Szovjet-Oroszország felől fenyegető bolsevik veszedelmet elhárítsam. Ebben a védekező harcban a különösen veszélyeztetett közep európai államoknak össze kell tartaniok. Magyarország agresszív politikát nem folytat, hogy fegyveres támadásra készülne, nem igaz. Semmiféle kalandba nem bocsátkozik. Szomszédainkkal a kölcsönös érdekeknek megfelelő szorosabb viszonyt akarunk létrehozni. Magyarország a trianoni békeszerződés alapján áll. Eppen ezért semmi sem állja útját annak, hogy az entente államokhoz és a kis ententehez való viszonyunk barátságos irányban fejlődjen.

A külügyminiszter kijelentette még, hogy a szomszéd államokkal való gazdasági és kereskedelmi szerződések mielőbbi megkötése érdekében mindent el fog követni.

Vizsgálat a zentai kiutasítások miatt

A „Torontál” tudósítójának telefonjelentése.

Zenta, jan. 20.

Nagy elkeseredést keltett várososszerte a jelenlegi városi vezetőségnek az az önkényes és indokolatlan eljárása, amellyel egész sereg ártatlan idevaló embert utasított ki és toloncoltatott át a határon. A vármegyéhez intézett panaszok és feljelentések alapján az alispán dr. Tapavicza Simon vármegyei főjegyzőt bízta meg a zentai kiutasításoknál elkövetett visszaélések megvizsgálásával. A vizsgáló-bizottság már meg is érkezett és megkezdte működését. A vizsgálat főleg Spaitz polgármester, Ludaics városi főügyész és Herczog Emil városi tanácsos ellen irányul. Nekik tulajdonítják azt, hogy sok olyan embernek kellett távoznia a városból, akik politikai szempontból teljesen megbízhatók voltak és soha semmi olyan kihágást vagy vétséget el nem követtek, ami a kiutasítást indokoltá tette volna. Zentán rendkívül nagy most az izgalom, de egyuttal igen bizakodó a hangulat, hogy egyes városi basák zaklatásainak most egyszersmindenkorra véget vet a vármegye.

HIREK

Dal a kutokról.

A városban össze-vissza talán tíz mélykut van. Ezt mindenki tudja. A városban a tizből talán csak öt van jókarban, ezt nem mindenkét tudja, de, hogy a hatóság sem tudja, az — már baj! Így támad aztán az humor, hogyha valaki a Buzatérén lakik és véletlenül a háza előtt van a kut, elküldhet vizért esetleg ha cserencsége van — csak a Gradnalicába!

Január végén kezdődik a népszámlálás. Január 28-án kezdik meg a nép- és állatösszeírást. A bizottság tagjai 300 dinár pénzbiroddal és 3 havi fogsággal büntetendők, ha pontosan nem hajtják végre az összeírási rendeletet.

Műkedvelői előadás. A tűzoltók műkedvelői ifjusága tegnap este másodszer játszott a Géczy István „Az ördög mátkája” című népszínművét. A főbb szereplők közül ismét kiténtek Horváth Mariska és Konrad Steffe kedves megjelenésükkel, Lajkó Julis pedig a nála megszokott művészetével és tiszta meleg hangorgánumával aratott megérdemelt tapsokat. A férfiszereplők közül ismét Borka Mihályról kell legmelegebben szólni, aki kitűnő temperamentumával, üdítő humorával könnyekig kacagatta meg a közönséget. Neki különben is nagy napja volt a tegnapi, mert az egész kis társulatnak tulajdonképpen ő rendezte, direktora és mindene. A legszebbet és legélvezetesebbet nyújtotta, ami vérbeli színésznek is becsületére vált volna. A többi szereplők is a legjobbat nyújtották és nagyban elősegítették az est sikerét. Meleg elismeréssel kell megemlékeznünk Naszke Károlyról, a derék tűzoltók főparancsnokáról, aki le-

Az „Ambrózia” cukorkagyári bombonok és gyümölcsizék a legjobbak!

hetővé tette, hogy a derék műkedvelők egy kellemes művészi estét szerezhessenek a közönségnek.

Akik az Old Boy táncanfolyamra jelentkeztek, valamint azokat, akik még ezen teljesen különálló tanfolyamon részt venni óhajtanak, felkérem, hogy f. évi január 24-én, hétfőn este pont 8 órakor a „Korona”-szálló tánctermében megjelenni sziveskedjenek. A tanfolyam tartama három hét. Tanítás az első héten minden nap, a másik két hétben minden második nap. Schmidt Mihály, okl. tánctanár.

Vannak fajtáim? Arcában? Egész testében? Izmai és idegei nem szolgálnak rendesen? Tegyen kísérletet a Feller-féle valódi Elsáfluidal! Csodálkozni fog! 6 dupla vagy 2 speciális üveg 42 korona. Állami fogyasztási adó külön.

Renyhe emésztésben szenved? Étrágytalanságban? Dugulásban? Ez ellen segítenek a Feller-féle valódi Elsáfluidal! 6 dohoz 18 korona. Valódi gyomorerosítós sréd tinktura üvege 20 korona. Csomagolás és portó külön, de a legolcsóbban. Feller V. Jenő, Stubica donja, Central 202. sz. Horvátország.

Magyar tanácsok az ujvidéki ítélőtáblán.

— A „Torontál” tudósítójától. —

A Vajdaság igazságügyi szervezetében nagyjelentőségű reform készül. Jól beavatott forrásból jelentik, hogy az ujvidéki királyi ítélőtáblán már a legközelebbi időben több magyar nyelvű tanácsot állítanak föl. Az újonnan szervezendő ítélőtáblai tanácselnöki és bírói állásokra az igazságügyminisztériumban több ismert nevű vajdasági magyar jogászbembert szemeltek ki, sőt az előzetes tárgyalások is megindultak már abban az irányban, hogy a szükséges kinevezések mielőbb megtörténhessenek. A magyar nyelvű tanácsoknak a felsőbb bíróságnál való felállítására a vajdasági magyarság jogos igényeinek kielégítését jelenti, azonban mindenképpen félmunka lesz, ha a királyi törvényszékek-nél elmulasztják vagy késleltetik a hasonló célból szükséges, sőt nélkülözhetetlen magyar tanácsok megalakítását.

Szegény partáj legény...

— A „Torontál” tudósítójától. —

Eddig még nem igen volt rá eset, hogy az irgalmasság szobrát valamelyik háziurrol mintázták volna le — no de valószínű, hogy ez az eset a jövőben sem fog előfordulni. Már a régi jó időkben is úgy volt, hogy a síró gyereket az anyák a háziur nevének említésével ijesztették meg — miért éppen ezen a téren változzék meg a világ. No de soha annyira nem vitte föl a jó istenke a dolgukat, mint most, hogy a kormány elkövette azt a hibát és a háziurak közismert „belátására”, „szociális érzékére” „nemzetgazdasági nemtudoméninekishijájára” bizta, hogy az üzlethelyiségek bérösszegét saját jól felfogott érdekükben fölemelhetik úgy, ahogy és ameddig akarják.

Hát ezt aztán meg is csinálták. Nem gondoltak arra, hogy egész kereskedelmünket és iparunkat válság elé kergetik. Nem gondoltak arra, hogy az egész közönség ellen irányítanak egy támadást, mert hiszen csak nyilvánvaló volt, hogy a horribilisan felesavart házbérek a kereskedők stande pityere át fogják háritani a fogyasztók kipróbált vállaira. Hallatlan rövidlátás ez, mert ha a kereskedő talán el is fogadná az új házbérmegállapítást: ez után fogják rá kiróni a kereseti és egyéb adóját, az ő vállait terheli személyzetének szintén fölemelt fizetése, így aztán nem létezik, hogy össze ne roppanjon. Eszem ágában sincs a kereskedők mellett egy védbeszédet kivágni, mert hiszen közülök is sokan értették a módját, hogy a fogyasztók bőrből hogyan lehet ridikülöket és egyéb disztárgyakat készíteni — de amíg igaz, az igaz — most pedig nekik van igazuk.

Na hát most nézzünk egy-néhány ilyen szerény házbéremelési próbálkozást. Neveket nem fogok említeni — azt hiszem mind a két fél hálás nekem ezért a kis figyelemért! Egy főtéri nagy üzlet 3000 koronát fizetett, most 30 ezerre emelték a bérét. Egy másikét 1560 koronáról 6000 koronára. Van egy elmés háziur, aki 6000 koronáról 40 ezerre emelte, egy másik tréfás ember meg 10 ezer koronáról 60 ezer koronára. Hát ez mind csak megjár, de most jön egy vad eset. Itt muszáj nevet említeni: Násztity Triva pék! Süt naponként 150—180 kilogramm kenyeret, fizetett eddig 1400 koronát, most fölemelték az üzletbérét 25 ezer koronára. Ja igen: ez az üzlet nem a Boulevard des Italiensesen van, hanem a Szvetosavka-utcában! Ha majd arra jársz, oh nyájas olvasó, nézd meg magadnak, hogy máma mi minden ér meg 25 ezer koronát. Jász.

Merénylet készült Linder Béla ellen.

— A merénylő öngyilkos lett. —

— A „Torontál” tudósítójának telefonjelentése —

Pécs, jan. 20.

Linder Béla polgármester ellen tegnap merényletet akartak elkövetni. A tervet még kellő időben leleplezték és a tettést le tartóztatták. A polgármesteri szoba ajtaja előtt egész délelőtt feltűnő kitartással várakozott egy ismeretlen fiatalember. Megyik rendőr előtt gyanússá vált az idegen. Igazolásra szólította fel, mire az illető elakart futni. Lefogták és megmózták. Egy revolvert, egy élesre fent kést és egy vasboxert találtak nála. A vizsgálat során megállapították,

hogy a gyanús idegent Dózsa Lajosnak hívják, huszonnégy éves, volt katona, aki néhány nap előtt jött át Magyarországról a demarkációs vonalon. Hosszas faggatás után bevallotta, hogy Linder Béla polgármester ellen politikai okokból merényletet akart elkövetni.

Dózsa Lajost ideiglenesen a városháza második emeletének egyik szobájába zárták. Itt Dózsa egy őrizetlen pillanatban kiugrott az ablakon és szörnyet halt.

Ausztriát injekciókkal tartják.

Wien, január 20.

Ausztria válsága egyelőre elodázódott, mert — ahogy tudósítónk jelenti — Ausztriának az entente kétszáz millió frank kölcsönt nyújtott.

Bécs, jan. 20.

Németország egyesülésének ötvenéves fordulóján a polgárság nagy népgyűlést tartott. Ezután az ezrekre menő tömeg dr. Mayr államkancellár lakása elé vonult s itt felolvasták a népgyűlés ha-

tározatát, mely szerint határozottan követelik Ausztriának Németországhoz való csatlósását és felhívják az osztrák kormányt, hogy ebben a kérdésben rendelkezjen el a legrövidebb időn belül népszavazást.

Tőzsde.

Beograd, jan. 20.

A beogradi tőzsde az ünnep miatt zárva.

Zürich, jan. 20.

Zürichi zárlat. Berlin 995, Newyork 641, London 2401, Páris 4010, Milano 2230, Prága 810, Budapest 107½, Zagreb 410, Bukarest 835, Varsó 075, Wien 112½, Osztrák lebélyezett 090.

Budapest, jan. 20.

Budapesti tőzsde. Magánforgalom nagyon tartottan indult és teljesen üzletlen maradt.

A szerkesztésért felelős: Juhász Ferenc.

Polgármesteri hivatal Vel. Beçkerok. 394/921. szám. 3096

Hirdetmény.

A pénzügyminiszter urnak 1920 évi december hó 25-én 179132. sz. alatt kiadott rendelete alapján elrendelem, hogy az összes 1920. évben esedékes adók a meghirdetéstől számított 14 nap alatt befizetendők.

Felhivatnak az összes adófizetők, hogy ezen rendeletnek tegyenek eleget, mivel ellenkező esetben ellenük a legszigorubb végrehajtás fog folyamamba tétetni.

Vel. Beçkerok, 1921. január 17.

Berberski, polgármester.

A jánok prompt szállításra néhány vagon tölgyfából hasított la szőlőkarót 130 és 160 cm. hosszban, azonkívül nagyobb mennyiségű sajt készítményű favillát, felpötét, kasza- és egyéb nyelvet, fakészkat azonnali és tavaszi szállításra, jutányos napiárak mellett. Cím: OSKAR FREUNDLICH fakereskedő, Vinkovca (Szlavónia). Telefon interurbán 32. 95

2000 holdas torontái gazdaság keres nőilen, mérlegképes **szám tartót**

Pályázatok, eddigi működés és igények megjelölésével „Önálló” címre a kiadóba kéretnek. 100

Egy jókarban levő kávézó gyártmányu **pianino** (rövid zongora) eladó. Cím a kiadóhivatalban. 86

Szifgyártó-üzlet felszerelése, egy 6-os számú varrógép motorral, lyukasztógép és más gépek, apró szifgyártó szerkeszések és berendezés egyben vagy részletekben is eladó. Bővebb felvilágosítást ad **Hornung Ödön** szifgyártó ZENTÁN. 93

Ispán idősebb, tapasztalt, szerény igényű, **keresetlik** 92 1800 kataszteri holdra. Cím: Mokrin Nagypapir.

Eladó: 40.000 db cserépszáritó deszka 18x38 cm. nagyság és 4000 db léce 4 méter hosszú. **Stepanov Petranál** Mokrin, Torontálmegye 96

Vasuti vezérigazgatóságot állítanak fel Beogradban.

A „Torontál” tudósítójának telefonjelentése

Szabadka, jan. 20.

A közlekedésügyi minisztériumban elkészültek az új központi vasuti vezérigazgatóság felállításának a tervezetével. A kormánynak az a szándéka, hogy a jelenlegi decentralizált vasuti igazgatást központosítja. A mostani vasutigazgatóságok hatáskörét és személyzetét csökkenteni fogják. Ilyképpen egységes irányítást kap az S. H. S. állam vasuti szervezete.

Torontali Agrárbank Részvénytársaság Veliki Bečkerek Áruosztálya

Megérkeztek: wieni, laibachi és zagrebi áruink.

Azonnal szállítható állandóan raktáron:

az összes fűszer- és gyarmatárak rövidáru cikkek
droguáru (droguák, szappan, parfüm, fogkrém, stb., stb.)

motor, gép- és hengerolajok sárga kocsikenőcs Ia garantált fekete kocsikenőcs festékek lakkok, legnagyobb választék

minium, továbbá fénymáz (Silberglätte)
porcellántányérok, üvegpotharak, viaszkos vászon és piaci táskák

a legolcsóbb napiárakon!

Ajánlunk továbbá azonnal szállítható ab raktár Veliki Bečkerek

kékkövet Ia garantált 98% **kg-ként K 27.50**

Ia orosz **petroleum** 200—300 kg vashordókban

Narancsot minden mennyiségben a legolcsóbb napiáron

Telefon 2-42.
Sürgőnycim:
Agrárbank

Darabos köszén érkezett!

Sz. bafütésre, takaréktűzhelyek- és kazánfűtésekre kitűnő.
Tűzfával szemben 50% megtakarítás.

Szénkereskedelmi és Árutorgalmi Társaság Veliki Bečkerek. Telefon 85.
Svetozara Markovića (Martinuzzi) utca a Kovács-drogéria-féle házban.

Angol órákat ad

Sztanojević Mileva
Car Dusanova (Váraljai) u. 27.

Elsőrendű darabos meszet, kitűnő minőségű faszenet, portland cementet, papír vagy jutaszákban vagontételben szállít

Révai Adolf
Subotica. Telef. 551.

Modern tölgyfa hálószoba

Ágyak sodroybetéttel és lószőrmatraccokkal, mosdó márványlap és tükörrel, porcellán szerviz, kisebb kredenc (pohárszék) márványlappal, vadászpuskakiváltvány, nagy fali könyvtárvány eladó.

Bővebbet szíveségből a Stageschmidt-féle fő-utcai üzletben.

Zichyfalva községben tenyészmének, tenyész bikák és tenyészkanok kaphatók.

Érdeklődők forduljanak az ottani állatorvoshoz.

Vér-narancs és citrom

már uton van, ma vagy holnap megérkezik.

Svéd gyufa, amerikai petroleum ládáknban, orosz petroleum hordókban, 80%-os ecetsav, finom asztali-só, Karácsonyi 6/0-ás riza, sárga kocsikenőcs, gyertya és viaszgyertya, Clubpapir, minden fajta festék és az összes fűszer-, gyarmat-, festék- és rövidáru nagyban raktára.

Élesztő naponta kg-ként 60- koronáért kapható.

Ozv. Guttman Jakabné és Fiai
Veliki Bečkerek, Zsitni trg. Telefon 96.

Alkalmi vétel! Kereskedők figyelmébe!

Vasárak kiárúsítása u. m. drótszeg, drót bádigosok részére, Ia reszelők, csak nagyban, legolcsóbb árban kaphatók Pavla Pavlovicsnál Žitni trg (Buza-tér) 6.

100 drb éves süldő

fajtisza mangalica és 20 darab ugyanolyan kan eladó

özü. Draxler Ferencné gazdaságában, U. Kikindón.

Egészséges, száraz, jóminőségű bükkhasáb

TŰZIFÁT

vagontételekben 10.000 kg-ként helyt vagon Vel. Bečkerek

8200 K

árban azonnali szállításra ajánl

GERGELY SAMU fakeskedő.

Telefon 309. -:- Telefon 309.

Elsőrendű gépolaj kgr. . . 32 K
tevette gépzsir kgr. . 30 K
könnyű benzint legjutányosabb árban, csakis fogyasztóknak ajánl azonnali szállításra — Első Vel. Bečkereki Szappan és Gyertyagyár.

Ugyanett építkezésből visszamaradt épüleifa, léc, gerenda és cement olcsó áron kapható. Veszünk olajos vas- és fahordókat

Egy nagyobb ház

a Zmaj Jovina (Mária Terézia) utcában eladó. Esetleg rövid időn belül be is lehet költözni. — Cim a kiadóban.

Kereskedők és viszontárusítók!

A Nagybečkereki Népbank Részvénytársulat Rövid- és Kézműárúosztálya ajánlja a külföldről érkezett következő cikkek nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett, csakis viszontárusítóknak: Prym-féle tű-árak, gombok, Schüller-féle horgoló- és kötőpamut, Hering-féle férfi- és nőikeztyük, harisnyák, gumiárak, szalagok stb. stb., továbbá minden-nemű rövid- és norinbergi-áru, valamint D. M. C. áru Art 97, 101, 116, 150, 151, 183, 185 és 200 minden mennyiségben. — Árjegyzék ingyen!

Telefon 313.